ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 16.7.2021 г.
COM(2021) 394 final

2021/0217 (NLE)

Предложение за

# РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

**относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с изменението на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи**

**(бюджетен ред PA 13 17 01 — Подготвително действие във връзка с научни изследвания в областта на отбраната)**

(текст от значение за ЕИП)

# ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

## 1. ПРЕДМЕТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Настоящото предложение се отнася до решението за определяне на позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с предвиденото приемане на решението на Съвместния комитет за изменение на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи

## 2. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

### 2.1. Споразумението за ЕИП

Споразумението за Европейското икономическо пространство („Споразумението за ЕИП“) гарантира равни права и задължения в рамките на вътрешния пазар за гражданите и стопанските субекти в ЕИП. В него се предвижда включването на законодателство на ЕС, обхващащо четирите свободи, в тридесетте държави от ЕИП, включващи държавите — членки на ЕС, Норвегия, Исландия и Лихтенщайн. Освен това Споразумението за ЕИП обхваща сътрудничеството в други важни области, като научноизследователската и развойната дейност, образованието, социалната политика, околната среда, защитата на потребителите, туризма и културата, наричани заедно „съпътстващи и хоризонтални“ политики. Споразумението влезе в сила на 1 януари 1994 г. Европейският съюз заедно със своите държави членки е страна по Споразумението.

### 2.2. Съвместен комитет на ЕИП

Съвместният комитет на ЕИП отговаря за управлението на Споразумението за ЕИП. Той е форум за обмен на мнения, свързани с функционирането на Споразумението за ЕИП. Той приема решенията си с консенсус. В съответствие с Договора от Лисабон отговорност за координиране от страна на ЕС на въпросите, свързани с ЕИП, има Европейската служба за външна дейност.

### 2.3. Предвиденият акт на Съвместния комитет на ЕИП

Очаква се Съвместният комитет на ЕИП да приеме решението на Съвместния комитет на ЕИП („предвидения акт“) във връзка с изменението на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи.

Целта на предвидения акт е членуващите в ЕИП държави от Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ) да могат да продължат участието си в подготвителното действие на Съюза за научни изследвания в областта на отбраната (наричано по-нататък „подготвителното действие“) през финансовата 2021 година.

Подготвителното действие се проведе в периода 2017—2019 г., като само през този период бюджетните кредити за поети задължения можаха да бъдат вписани в бюджета на Съюза. Въпреки това правните ангажименти от предходни години в рамките на подготвителното действие все още не са уредени. Поради тази причина членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ следва да продължат своето участие.

Тъй като Лихтенщайн и Исландия не заявиха интерес за участие в това подготвително действие, проектът на решение на Съвместния комитет на ЕИП се отнася само за Норвегия.

Предвиденият акт ще бъде обвързващ за страните в съответствие с членове 103 и 104 от Споразумението за ЕИП.

## 3. ПОЗИЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ЗАЕМЕ ОТ ИМЕТО НА СЪЮЗА

ЕСВД и службите на Комисията представят проекта на решение на Съвместния комитет на ЕИП пред Съвета, който следва да го приеме като позиция на Съюза. ЕСВД се надява да има възможност да представи тази позиция на Съюза пред Съвместния комитет на ЕИП възможно най-скоро.

Съдържанието и естеството на проекта на приложените решения на Съвместния комитет на ЕИП надхвърлят това, което може да се счита за чисто технически адаптации по смисъла на Регламент № 2894/94 на Съвета. Поради това позицията на Съюза следва да бъде определена от Съвета.

Член 78 от Споразумението за ЕИП предвижда договарящите се страни да укрепват и разширяват сътрудничеството в рамките на дейностите на ЕС в сферата на научните изследвания и технологичното развитие.

Норвегия вече участва в подготвителното действие за научни изследвания в областта на отбраната през предходните години (2017—2019 г.), през които бяха направени бюджетни кредити за поети задължения, и ще продължи да участва до изчерпване на всички бюджетни кредити за плащания. Освен това още през 2014 г. Норвегия i) сключи споразумение за сътрудничество с Европейската агенция по отбрана и ii) свързаната Директива за възлагането на обществени поръчки в областта на отбраната и сигурността (2009/81/ЕО) беше включена в Споразумението за ЕИП.

В съответствие с бюджетната политика на ЕС всяко участие в дейност на ЕС може да бъде осъществено само след като бъде изплатена съответната сума за финансово участие. Плащането обаче може да се извърши, след като настоящият проект на решение на Съвета бъде приет и последващата покана на ЕС за внасяне на средства, отправена от Европейската комисия, бъде представена на членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ.

Ето защо, за да се покрие периодът между 1 януари 2021 г. и получаването на съответното плащане, проектът на решение на Съвместния комитет следва също да се прилага с обратно действие от 1 януари 2021 г. Обратното действие не засяга правата и задълженията на съответните лица и е в съответствие с принципа на оправданите правни очаквания.

Приложеното решение на Съвместния комитет е придружено от едностранно изявление на членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ, в което се заявява, че с решението се разширява сътрудничеството на договарящите се страни, за да се продължи участието на членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ в подготвителното действие на Съюза за научни изследвания в областта на отбраната. Държавите от ЕАСТ, членуващи в ЕИП, считат, че въпросите, свързани с отбраната, не попадат в обхвата на Споразумението за ЕИП и че следователно приемането на настоящото решение не разширява приложното поле на Споразумението за ЕИП, така че да включва въпроси, свързани с отбраната, отвъд участието на членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ в това подготвително действие. Държавите от ЕАСТ, членуващи в ЕИП, също така подчертават, че Исландия и Лихтенщайн не участват в това подготвително действие и не допринасят финансово за него.

## 4. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

### 4.1. Процесуалноправно основание

*4.1.1. Принципи*

В член 218, параграф 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда приемането на решения за установяване на *позициите, които трябва да се заемат от името на Съюза в рамките на орган, създаден със споразумение, когато този орган има за задача да приема актове с правно действие, с изключение на актовете за допълнение или изменение на институционалната рамка на споразумението*.

Понятието *актове с правно действие* включва актове с правно действие по силата на нормите на международното право, които уреждат съответния орган. То включва и инструменти, които нямат задължителен характер съгласно международното право, но са *годни да окажат съществено въздействие върху съдържанието на приеманата от законодателя на Съюза нормативна уредба*[1].

*4.1.2. Приложение в конкретния случай*

Съвместният комитет на ЕИП е орган, създаден със споразумение, а именно Споразумението за ЕИП. Актът, който Съвместният комитет на ЕИП има за задача да приеме, представлява акт с правно действие. Предвиденият акт ще бъде задължителен по силата на международното право в съответствие с членове 103 и 104 от Споразумението за ЕИП.

Предвиденият акт не допълва, нито изменя институционалната рамка на Споразумението. Поради това процесуалноправното основание за предложеното решение е член 218, параграф 9 от ДФЕС във връзка с член 1, параграф 3 от Регламент № 2894/94 на Съвета относно условията за прилагане на Споразумението за Европейското икономическо пространство.

### 4.2. Материалноправно основание

*4.2.1. Принципи*

Материалноправното основание за дадено решение съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС зависи преди всичко от целта и съдържанието на предвидения акт, във връзка с който се заема позиция от името на Съюза. Ако предвиденият акт преследва две цели или се състои от две части и ако едната от целите или частите може да се определи като основна, докато другата е само акцесорна, решението съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС трябва да се основава на едно-единствено материалноправно основание, а именно на изискването от основната или преобладаващата цел или част.

По отношение на предвиден акт, който преследва едновременно няколко цели или се състои от няколко части, които са неразривно свързани, без никоя от тях да е акцесорна по отношение на другите, материалноправното основание за решение съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС ще трябва, по изключение, да включва съответните различни правни основания.

*4.2.2. Приложение в конкретния случай*

Предвиденият акт преследва цели и се състои от части, отнасящи се до финансирането на подготвителни действия относно научните изследвания в областта на отбраната. Материалноправното основание съответства на правното основание на настоящото подготвително действие, а именно член 58, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 („Финансов регламент“)[2].

---

[1] Решение на Съда на Европейския съюз от 7 октомври 2014 г., Германия/Съвет, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, т. 61—64.

[2] ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1.

### 4.3. Заключение

Правното основание за предложеното решение следва да бъде член 58, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046[3] във връзка с член 218, параграф 9 от ДФЕС и член 1, параграф 3 от Регламент № 2894/94 на Съвета относно условията за прилагане на Споразумението за Европейското икономическо пространство.

## 5. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Норвегия следва да допринесе финансово в бюджетен ред PA 13 17 01: „Подготвително действие във връзка с научни изследвания в областта на отбраната“. Точният размер на участието следва да бъде определен, след като настоящото решение на Съвета бъде прието.

## 6. ПУБЛИКУВАНЕ НА ПРЕДВИДЕНИЯ АКТ

Тъй като актът на Съвместния комитет на ЕИП ще измени Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи, е целесъобразно той да бъде публикуван в *Официален вестник на Европейския съюз* след приемането му.

[3] ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1.

2021/0217 (NLE)

Предложение за

**РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА**

**относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с изменението на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи**

**(бюджетен ред PA 13 17 01 — Подготвително действие във връзка с научни изследвания в областта на отбраната)**

(текст от значение за ЕИП)

**СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,**

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) 2894/94 на Съвета от 28 ноември 1994 г. относно условията за прилагане на Споразумението за Европейското икономическо пространство[4], и по-специално член 1, параграф 3 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012[5], и по-специално член 58, параграф 2, буква б) от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) Споразумението за Европейското икономическо пространство[6] („Споразумението за ЕИП“) влезе в сила на 1 януари 1994 г.

(2) Съгласно член 98 от Споразумението за ЕИП Съвместният комитет на ЕИП може да реши да измени *inter alia* Протокол 31 към Споразумението за ЕИП.

(3) Протокол 31 към Споразумението за ЕИП съдържа разпоредби относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи.

(4) Държавите от ЕАСТ продължават да участват в действията на Съюза, свързани с бюджетен ред PA 13 17 01 (Подготвително действие във връзка с научни изследвания в областта на отбраната), включени в общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2021 година.

[4] ОВ L 305, 30.11.1994 г., стр. 6—8.
[5] ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1.
[6] ОВ L 1, 3.1.1994 г., стр. 3.

(5) Поради това Протокол 31 към Споразумението за ЕИП следва да бъде изменен, за да може това разширено сътрудничество да продължи и след 1 януари 2021 г.

(6) Позицията на Съюза в рамките на Съвместния комитет на ЕИП следва да се основава на приложения проект на решение,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

*Член 1*

Позицията, която трябва да бъде заета от името на Съюза в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с предложеното изменение на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи, се основава на проекта на решение на Съвместния комитет на ЕИП, приложен към настоящото решение.

*Член 2*

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на […] година.

*За Съвета*
*Председател*